

Εισαγωγικό σημείωμα

Το βιβλίο αυτό απευθύνεται κυρίως σε φοιτητές (προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς) οι οποίοι για πρώτη φορά μελετούν τη Χρηματοοικονομική Λογιστική. Το βιβλίο μπορεί να φανεί χρήσιμο και σε στελέχη επιχειρήσεων και οργανισμών τα οποία βρίσκονται στην αρχή της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας και έρχονται για πρώτη φορά σε επαφή με τη Χρηματοοικονομική Λογιστική.

Ο στόχος του είναι να βοηθήσει τους αναγνώστες του να κατανοήσουν τις έννοιες της Χρηματοοικονομικής Λογιστικής και να εξοικειωθούν με τις βασικές τεχνικές της. Η γνώση των βασικών λογιστικών εννοιών και τεχνικών αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή μελέτη άλλων λογιστικών θεμάτων.

Η προσέγγιση που υιοθετήσαμε σε αυτό το βιβλίο στηρίζεται στην παρουσίαση της λογιστικής μέσω παραδειγμάτων από τον χώρο των επιχειρήσεων. Η προσέγγισή μας δεν περιορίζεται από το τρέχον κανονιστικό και ρυθμιστικό πλαίσιο, διότι αυτό είναι ευμετάβλητο. Η δομή του βιβλίου χωρίζεται σε τρία διακριτά μέρη. Το πρώτο μέρος (κεφάλαια 1-4) πραγματεύεται τα βασικά σημεία του εννοιολογικού πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Λογιστικής. Σε αυτό θεμελιώνονται τα δομικά χαρακτηριστικά του λογιστικού συστήματος και παρουσιάζονται οι βασικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Το δεύτερο μέρος (κεφάλαια 5-12) καλύπτει τις ανάγκες της αναλυτικής παρουσίασης των στοιχείων, μεθόδων και πρακτικών της λογιστικής. Τέλος, το τρίτο μέρος (κεφάλαια 13-14) παρουσιάζει μια προσέγγιση της επιχείρησης από την πλευρά των τρίτων προς την επιχείρηση, ολοκληρώνοντας τη συνολική εικόνα. Αναλυτικά τα κεφάλαια έχουν ως εξής:

Στο **Κεφάλαιο 1** παρουσιάζεται ο σκοπός της λογιστικής επιστήμης και συνδέεται με τις πραγματικές επιχειρηματικές ανάγκες που καλύπτει. Αρχικά αναπτύσσονται οι έννοιες, οι κατηγορίες και τα χαρακτηριστικά των λέξεων κλειδιών της λογιστικής, οι οποίες είναι η οικονομική μονάδα (είτε επιχείρηση είτε οργανισμός) και η λογιστική πληροφόρηση. Επίσης, παρουσιάζονται το κανονιστικό πλαίσιο της λογιστικής, οι θεμελιώδεις αρχές που τη διέπουν, καθώς και οι κλάδοι στους οποίους αναπτύσσεται. Στη συνέχεια, στα κεφάλαια 2, 3 και 4 παρουσιάζονται οι βασικές λογιστικές καταστάσεις των επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, στο **Κεφάλαιο 2** παρουσιάζεται η κατάσταση οικονομικής θέσης, που στους περισσότερους είναι γνωστή με τη λέξη «ισολογισμός». Εξετάζονται διεξοδικά τα στοιχεία που συνθέτουν την κατάσταση οικονομικής θέσης, δηλαδή το Ενεργητικό, το Παθητικό και η Καθαρή Θέση, και κυρίως ως προς τη σχέση μεταξύ αυτών των στοιχείων. Υπάρχει αναλυτική αναφορά στο περιεχόμενο και στη δομή της οικονομικής θέσης, στις μορφές που λαμβάνει, καθώς και στους περιορισμούς που διέπουν την παρεχόμενη πληροφόρηση. Αντίστοιχα, στο **Κεφάλαιο 3** παρουσιάζεται η κατάσταση αποτελεσμάτων. Αναλύονται οι βασικοί όροι και έννοιες που την αφορούν, όπως το αποτέλεσμα (κέρδος ή ζημία) και οι προσδιοριστικοί παράγοντες αυτού (έσοδα και έξοδα). Γίνεται ανάλυση των δομικών χαρακτηριστικών, καθώς και των μορ-

φών που μπορεί να λάβει. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται στις βασικές αρχές που διέπουν την αναγνώριση των εσόδων και των εξόδων. Στο **Κεφάλαιο 4** γίνεται η παρουσίαση της κατάστασης μεταβολών των ιδίων κεφαλαίων, καθώς και της συσχέτισης μεταξύ των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Εξετάζεται το ζήτημα της διάθεσης των κερδών της οικονομικής μονάδας, καθώς και η τεχνική κατάρτισης της κατάστασης μεταβολών των ιδίων κεφαλαίων. Τέλος, αναλύονται οι μεταβολές των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και η συλλειτουργία τους.

Στο **Κεφάλαιο 5** παρουσιάζεται η τεχνική πλευρά της λογιστικής με την καταχώριση των λογιστικών γεγονότων στα βιβλία της επιχείρησης και την ενημέρωση του λογιστικού κυκλώματος. Παρουσιάζονται οι έννοιες των ημερολογίων, των καθολικών και των ισοζυγίων. Επίσης, γίνεται μια αναλυτική προσέγγιση στην έννοια, στα στοιχεία και στη λειτουργία των λογαριασμών. Στο **Κεφάλαιο 6** γίνεται η παρουσίαση των ενσώματων και ασώματων πάγιων στοιχείων των επιχειρήσεων. Αναλύονται θέματα που έχουν να κάνουν με την απόκτηση, την αναγνώριση, τη διαγραφή και την αποτίμηση των παγίων. Αντίστοιχα, γίνεται αναλυτική παρουσίαση σε θέματα αποσβέσεων και αναπροσαρμογών καθώς και ειδικών θεμάτων που αφορούν στα πάγια στοιχεία, όπως οι επενδύσεις σε ακίνητα, φυσικοί πόροι κ.ά. Στο **Κεφάλαιο 7** παρουσιάζεται η λογιστική παρακολούθηση των αποθεμάτων. Γίνεται εκτεταμένη αναφορά στα θέματα των αποθεμάτων και του λογιστικού κύκλου. Αναλύονται διεξοδικά τα θέματα του κόστους κτήσης των αποθεμάτων καθώς και των εσόδων από τις πωλήσεις τους. Τέλος, γίνεται ειδική μνεία στα θέματα της απογραφής και αποτίμησης των αποθεμάτων. Στο **Κεφάλαιο 8** παρουσιάζονται οι απαιτήσεις της επιχείρησης και περιλαμβάνεται ανάλυση όλων των σχετικών όρων που συναντάμε συχνά στο πιστωτικό κύκλωμα, όπως οι λογαριασμοί πελατών, γραμματίων εισπρακτέων και συναλλαγματικών, η πρακτόρευση επιχειρηματικών απαιτήσεων κλπ. Στο **Κεφάλαιο 9** παρουσιάζονται οι πηγές χρηματοδότησης της επιχείρησης και η λογιστική τους παρακολούθηση. Γίνεται ανάλυση και ταξινόμηση σε κατηγορίες, τόσο των ιδίων κεφαλαίων, όσο και των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Τέλος, υπάρχει ειδική αναφορά σε θέματα μισθοδοσίας και υποχρεώσεων από λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις. Στο **Κεφάλαιο 10** παρουσιάζεται η ολοκλήρωση του λογιστικού κυκλώματος και γίνεται εκτενής αναφορά στις ενέργειες στις οποίες προβαίνει το λογιστήριο κατά το τέλος της χρήσης. Πέρα από τις απαραίτητες ενέργειες του λογιστηρίου, όπως τη διόρθωση των λογιστικών σφαλμάτων, των εγγραφών προσαρμογής κ.ά., γίνεται παρουσίαση του προσδιορισμού του αποτελέσματος της χρήσης και της τελικής σύνταξης των λογιστικών καταστάσεων. Στο **Κεφάλαιο 11** παρουσιάζονται οι επενδύσεις της επιχείρησης σε μετοχές και ομολογίες. Συγκεκριμένα, αναπτύσσονται οι έννοιες των δύο κατηγοριών επενδύσεων καθώς και οι διάφορες μέθοδοι επιμέτρησής τους. Τέλος, υπάρχει ειδική αναφορά στη μέθοδο της εύλογης αξίας καθώς και σε θέματα απομείωσης των επενδύσεων. Στο **Κεφάλαιο 12** παρουσιάζεται αναλυτικά το θέμα της αναγνώρισης και της επιμέτρησης των εσόδων. Για τις ανάγκες του κεφαλαίου αυτού οι πηγές εσόδων διακρίνονται και παρουσιάζονται ξεχωριστά, δηλαδή, σε έσοδα από πώληση αγαθών, από παροχή υπηρεσιών και από εκμετάλλευση εκ μέρους τρίτων περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης.

Στο **Κεφάλαιο 13** παρουσιάζονται οι κυριότερες επιχειρηματικές μορφές που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα. Πέρα από τη σύντομη ανάπτυξη του νομοθετικού πλαισίου λειτουργίας των δημοφιλέστερων εταιρικών μορφών (ΟΕ, ΕΕ, ΙΚΕ, ΕΠΕ, ΑΕ) γίνεται μία παρουσίαση των εγγραφών σύστασης των παραπάνω μορφών καθώς και των λόγων επιλογής τους. Στο τελευταίο κεφάλαιο, το **Κεφάλαιο 14**, η προσέγγιση της λογιστικής και της οικονομικής μονάδας γίνεται, κατά κύριο λόγο, από την πλευρά του εξωτερικού αναλυτή, ο οποίος επιχειρεί να βγάλει συμπεράσματα για τις οικονομικές μονάδες μελετώντας τις οικονομικές καταστάσεις τους. Το κύριο εργαλείο ανάλυσης που παρουσιάζεται στο συγκεκριμένο κεφάλαιο είναι η ανάλυση με τη χρήση αριθμοδεικτών, ενώ υπάρχει σαφής αναφορά στη συγκριτική ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων. Το βιβλίο ολοκληρώνεται με μια επαναληπτική άσκηση η οποία συνοψίζει τα κυριότερα στοιχεία που έχουν αναφερθεί μέσα στην ύλη. Επίσης, υπάρχουν όλα τα απαραίτητα προσαρτήματα και καταστάσεις που αποσκοπούν να κάνουν πληρέστερη την ανάπτυξη του βιβλίου.

Ευχαριστούμε από καρδιάς όλους όσους μας βοήθησαν στον σχεδιασμό και στη συγγραφή αυτού του βιβλίου. Εξυπακούεται ότι φέρουμε προσωπικά την ευθύνη για τυχόν λάθη.

ΜΕΡΟΣ Α΄

1

Εισαγωγή

Η λογιστική είναι κλάδος της επιστήμης της διοίκησης των επιχειρήσεων και οργανισμών. Οι οικονομικές μονάδες χρησιμοποιούν τη λογιστική για να καταγράψουν τις οικονομικές συναλλαγές τους και να παρουσιάσουν την οικονομική τους κατάσταση και επίδοση σε όσους ενδιαφέρονται γι' αυτές. Η λογιστική θεωρείται η γλώσσα των οικονομικών οντοτήτων. Η γνώση αυτής της γλώσσας μπορεί να ωφελήσει όλους τους ενδιαφερόμενους για την οικονομική μονάδα, μέσα και έξω από αυτήν. Για παράδειγμα, η διοίκηση μιας επιχείρησης θα λάβει επιχειρηματικές αποφάσεις βάσει των δεδομένων της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης. Το στέλεχος του μάρκετινγκ θα λάβει υπόψη του κοστολογικά δεδομένα για να τιμολογήσει τα προϊόντα της επιχείρησης. Οι δανειστές της επιχείρησης θα χρησιμοποιήσουν πληροφορίες σχετικά με την οικονομική κατάστασή της προκειμένου να αποφασίσουν αν θα χορηγήσουν δάνειο σε αυτήν. Οι φορολογούμενοι έχουν το δικαίωμα να γνωρίζουν ποια είναι η διαχείριση των πόρων που εισφέρουν σε δημόσιους οργανισμούς μέσω των φόρων που καταβάλλουν. Σε όλες τις προαναφερθείσες περιπτώσεις, οι ενδιαφερόμενοι θα προστρέξουν στην πληροφόρηση την οποία παρέχει η λογιστική. Κύριος σκοπός της λογιστικής είναι να καταχωρίσει και να παρουσιάσει τις οικονομικές πληροφορίες που αφορούν σε μια επιχείρηση ή άλλη οικονομική οντότητα και τις οποίες μπορούν να χρησιμοποιήσουν τόσο τα πρόσωπα που τη διοικούν, όσο και πρόσωπα και οι φορείς που βρίσκονται έξω από αυτήν – όπως οι πιστωτές, οι επενδυτές, η Πολιτεία και το κοινό. Στο παρόν κεφάλαιο θα παρουσιάσουμε βασικές έννοιες και όρους που θα αναπτύξουμε σε επόμενα κεφάλαια.

1.1 Σκοπός της λογιστικής

Η βάση για τη λήψη οποιασδήποτε οικονομικής απόφασης είναι η πληροφορία. Η πληροφορία δεν μπορεί από μόνη της να εξασφαλίσει την επιτυχή έκβαση ενός σχεδίου οικονομικής δράσης, μπορεί όμως να μειώσει τις κακές επιλογές που παράγονται από την έλλειψή της.

Οι πληροφορίες που παρέχει η λογιστική βοηθούν τους ενδιαφερομένους για τις οικονομικές μονάδες να λάβουν ορθές οικονομικές αποφάσεις. Συγκεκριμένα, για να εκπληρώσει τους σκοπούς της η λογιστική αναγνωρίζει, οργανώνει, καταγράφει, αναλύει και παρουσιάζει οικονομικά γεγονότα τα οποία αναφέρονται σε μία συγκεκριμένη οικονομική μονάδα. Συνοπτικά, η λογιστική μπορεί να οριστεί ως η διαδικασία αναγνώρισης, επιμέτρησης και παρουσίασης οικονομικών πληροφοριών που επιτρέπει στους χρήστες αυτών των πληροφοριών να λάβουν ορθές οικονομικές αποφάσεις.

1.2 Κατηγορίες οικονομικών μονάδων

Οικονομική μονάδα είναι κάθε οργανωμένος συνδυασμός παραγωγικών συντελεστών ο οποίος στοχεύει στην παραγωγή αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών. Οι οικονομικές μονάδες διακρίνονται σε κερδοσκοπικές και μη κερδοσκοπικές. Συγκεκριμένα, οι οικονομικές μονάδες οι οποίες στοχεύουν στο κέρδος καλούνται επιχειρήσεις. Στην κατηγορία των μη κερδοσκοπικών οικονομικών μονάδων κατατάσσονται οι οικονομικοί οργανισμοί οι οποίοι βρίσκονται υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του κράτους (όπως πανεπιστήμια, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, νοσοκομεία κ.ά.) και λοιποί οργανισμοί (όπως φιλανθρωπικά ιδρύματα, επιμελητήρια κ.ά.). Το βιβλίο αυτό ασχολείται με τη λογιστική των κερδοσκοπικών μονάδων, δηλαδή των επιχειρήσεων. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι οι βασικοί λογιστικοί κανόνες και τεχνικές όπως παρουσιάζονται σε αυτό το βιβλίο μπορούν να εφαρμοστούν και σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς.

1.2.1 Διάκριση των επιχειρήσεων

Η διάκριση των επιχειρήσεων μπορεί να γίνει με βάση διάφορα κριτήρια, όπως το αντικείμενο ασχολίας, το μέγεθος, η νομική μορφή κ.ά. Με βάση το αντικείμενο ασχολίας τους οι επιχειρήσεις χωρίζονται σε: εμπορικές, βιομηχανικές, παροχής υπηρεσιών, μεταφορικές, τουριστικές, αγροτικών εκμεταλλεύσεων κλπ. Με βάση το μέγεθός τους οι επιχειρήσεις μπορούν να χαρακτηριστούν ως μικρές, μεσαίες και μεγάλες. Για την κατάταξη των επιχειρήσεων με βάση το μέγεθος μπορούν να χρησιμοποιηθούν διάφορα επιμέρους κριτήρια, όπως ο όγκος των πωλήσεων, τα επενδυμένα κεφάλαια, ο αριθμός των εργαζομένων. Όσον αφορά στους φορείς της επιχειρηματικής δραστηριότητας, αυτοί μπορεί να είναι είτε φυσικά πρόσωπα είτε νομικά πρόσωπα. Με βάση τη νομική τους μορφή οι περισσότερες επιχειρήσεις διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

– Ατομική επιχείρηση

Η ατομική επιχείρηση αποτελεί την απλούστερη μορφή επιχειρηματικότητας. Το βασικό χαρακτηριστικό της ατομικής επιχείρησης είναι ότι η επιχείρηση ταυτίζεται με τον ιδιοκτήτη της, ενώ ο ιδιοκτήτης φέρει την πλήρη ευθύνη για τις υποχρεώσεις της επιχείρησης.

– Ομόρρυθμη εταιρεία (ΟΕ)

Η ομόρρυθμη εταιρεία είναι μια νομική μορφή που αφορά κυρίως σε επιχειρήσεις μικρού ή μεσαίου μεγέθους. Οι ιδιοκτήτες (εταίροι) της ομόρρυθμης εταιρείας καλούνται ομόρρυθμοι εταίροι. Η εύρυθμη λειτουργία της ομόρρυθμης εταιρείας στηρίζεται στην εμπιστοσύνη και την καλή συνεργασία των εταίρων. Οι εταίροι ευθύνονται προσωπικά, αλληλέγγυα και απεριόριστα για τις υποχρεώσεις της εταιρείας.

– Ετερόρρυθμη εταιρεία (ΕΕ)

Η ετερόρρυθμη εταιρεία αποτελεί μια «συγγενική» νομική μορφή προς την ομόρρυθμη εταιρεία. Το νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας της ΕΕ είναι παρόμοιο με αυτό της ΟΕ. Οι ιδιοκτήτες (εταίροι) της ετερόρρυθμης εταιρείας διακρίνονται σε δύο κα-

τηγορίες: στους ομόρρυθμους και στους ετερόρρυθμους εταίρους. Οι πρώτοι ευθύνονται όπως και οι ομόρρυθμοι εταίροι της ομόρρυθμης εταιρείας, ενώ οι ετερόρρυθμοι εταίροι έχουν περιορισμένη ευθύνη, η οποία συνήθως δεν υπερβαίνει το ποσό της εισφοράς τους.

Η ομόρρυθμη και η ετερόρρυθμη εταιρεία καλούνται προσωπικές εταιρείες, διότι τα πρόσωπα έχουν ιδιαίτερη σημασία για τη δράση και τη ζωή της εταιρείας.

– **Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ)**

Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης είναι μία νομική μορφή που απευθύνεται σε μεσαία προς μεγάλο μεγέθους επιχειρηματικότητα. Στην εταιρεία αυτή το εταιρικό κεφάλαιο διαιρείται σε ισότιμα εταιρικά μερίδια. Στην ΕΠΕ υπάρχει το περιορισμένο της ευθύνης των εταίρων. Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης αποτελεί ενδιάμεσο τύπο μεταξύ των προσωπικών και των κεφαλαιουχικών εταιρειών.

– **Ανώνυμη εταιρεία (ΑΕ)**

Η ανώνυμη εταιρεία είναι η πιο σύνθετη νομική μορφή που απευθύνεται σε μεγάλο μεγέθους επιχειρήσεις. Το κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας αναλύεται σε ισότιμα εταιρικά μερίδια τα οποία καλούνται μετοχές. Αντίστοιχα, το κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρείας καλείται μετοχικό κεφάλαιο. Στην ανώνυμη εταιρεία κυρίαρχο στοιχείο είναι το κεφάλαιο που έχει συγκεντρωθεί τόσο από τις εισφορές των εταίρων όσο και από τα μη διανεμηθέντα κέρδη. Το προσωπικό στοιχείο στις εταιρείες αυτές είναι ουσιαστικά ανύπαρκτο και η επιχειρησιακή βαρύτητα κάθε εταίρου προσδιορίζεται από το ποσοστό συμμετοχής του στο κεφάλαιο, ενώ τα μέλη της εταιρείας δεν ευθύνονται προσωπικά για τις υποχρεώσεις της. Η ανώνυμη εταιρεία καλείται και **κεφαλαιουχική εταιρεία**.

– **Ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία (ΙΚΕ)**

Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία είναι μία σχετικά νέα (2012) νομική μορφή που προσπάθησε να συνδυάσει τα πλεονεκτήματα της ευελιξίας στη λήψη αποφάσεων των προσωπικών εταιρειών, με την προστασία της προσωπικής περιουσίας των ιδιοκτητών που προσφέρουν οι κεφαλαιουχικές εταιρείες. Σε αυτή την εταιρική μορφή οι εταίροι προστατεύουν την προσωπική τους περιουσία και διακινδυνεύουν μόνο τα κεφάλαια που εισφέρουν στην εταιρεία.

Η παρουσίαση των συνθέστερων νομικών μορφών των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα γίνεται στο Κεφάλαιο 13, «Επιχειρηματικές μορφές».

1.3 Η δημιουργία της λογιστικής πληροφορίας

Για τη δημιουργία της λογιστικής πληροφορίας ακολουθούνται τρία βασικά βήματα:

1. Καταχώριση της οικονομικής δραστηριότητας
2. Ταξινόμηση των οικονομικών στοιχείων
3. Σύνοψη των οικονομικών στοιχείων.

Καταχώριση της οικονομικής δραστηριότητας

Η καταχώριση της οικονομικής δραστηριότητας αναφέρεται στη συστηματική καταγραφή της οικονομικής δραστηριότητας σε χρηματικούς όρους. Η καταχώριση της οικονομικής δραστηριότητας της οικονομικής οντότητας γίνεται σε λογιστικά αρχεία. Ακολουθούν **παραδείγματα** οικονομικής δραστηριότητας:

- η αγορά και πώληση αγαθών και υπηρεσιών
- η δημιουργία απαιτήσεων και υποχρεώσεων
- η είσπραξη και η πληρωμή μετρητών.

Οι παραπάνω δραστηριότητες αποτελούν γεγονότα τα οποία μπορούν να εκφραστούν σε χρηματικούς όρους και να καταχωρισθούν στα λογιστικά αρχεία της οικονομικής οντότητας. Επισημαίνεται ότι πρόκειται για γεγονότα τα οποία έχουν λάβει ήδη χώρα και για ενέργειες οι οποίες αναμένεται ή πιθανολογείται ότι θα πραγματοποιηθούν στο μέλλον.

Ταξινόμηση των οικονομικών δεδομένων

Η πλήρης καταγραφή των δραστηριοτήτων μιας οικονομικής μονάδας συνήθως δημιουργεί έναν μεγάλο όγκο πληροφοριακών στοιχείων. Τα στοιχεία αυτά ταξινομούνται σε κατηγορίες ομοειδών ή συναφών συναλλαγών. Η ταξινόμηση των πληροφοριών συμβάλλει σημαντικά στην ενίσχυση της χρησιμότητας των παρεχόμενων πληροφοριών.

Σύνοψη των οικονομικών δεδομένων

Η σύνοψη των οικονομικών δεδομένων μπορεί να διευκολύνει σημαντικά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων από τους χρήστες της λογιστικής πληροφορίας. Για παράδειγμα, η διοίκηση της επιχείρησης χρειάζεται πληροφορίες σχετικά με τις πωλήσεις της επιχείρησης κατά εμπόρευμα. Οι ιδιοκτήτες της επιχείρησης χρειάζονται πληροφορίες κυρίως για τις συνολικές πωλήσεις της επιχείρησης. Οι πιστωτές της επιχείρησης ενδιαφέρονται κυρίως για τη συνολική δανειακή επιβάρυνση της επιχείρησης.

Στα κεφάλαια 5 έως 12 παρουσιάζουμε την κύρια τεχνική καταχώρισης των οικονομικών πληροφοριών και τη διαδικασία δημιουργίας της λογιστικής πληροφόρησης.

Η λογιστική πληροφορία η οποία θα προκύψει από την παραπάνω διαδικασία θα πρέπει να παρουσιαστεί στους ενδιαφερομένους. Στη συνέχεια οι χρήστες της λογιστικής πληροφορίας θα την αναλύσουν και θα την ερμηνεύσουν προκειμένου να λάβουν μια οικονομική απόφαση.

1.4 Χρήστες λογιστικών πληροφοριών που αφορούν σε επιχειρήσεις

Οι λογιστικές πληροφορίες αφορούν σε έναν μεγάλο αριθμό χρηστών που βρίσκονται εντός ή εκτός της επιχείρησης στην οποία αυτές αναφέρονται. Κοινό χαρακτηριστικό αυτών των προσώπων είναι η ανάγκη λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων. Για παράδειγμα, ο διευθυντής πωλήσεων της επιχείρησης πρέπει να γνωρίζει τις ταμειακές

ανάγκες της ώστε να καθορίσει τις ημέρες πίστωσης που μπορεί να χορηγήσει στους πελάτες (εσωτερικός χρήστης), ενώ μια τράπεζα πρέπει να γνωρίζει το ύψος των δανείων τα οποία έχει λάβει ήδη η επιχείρηση που αιτείται ένα δάνειο (εξωτερικός χρήστης). Σε γενικές γραμμές, οι χρήστες των πληροφοριών που παρέχει η λογιστική μπορεί να διαχωριστούν στις παρακάτω κατηγορίες:

- διοίκηση της οικονομικής μονάδας
- χρήστες με άμεσο ενδιαφέρον για την επιχείρηση
- χρήστες με έμμεσο ενδιαφέρον για την επιχείρηση.

Η διοίκηση της επιχείρησης βρίσκεται εντός αυτής, ενώ οι χρήστες με άμεσο ή έμμεσο ενδιαφέρον βρίσκονται εκτός της επιχείρησης.

Διοίκηση της επιχείρησης

Με τον όρο **διοίκηση της επιχείρησης** αναφερόμαστε στα φυσικά πρόσωπα τα οποία βρίσκονται εντός της επιχείρησης και έχουν την ευθύνη λειτουργίας της, καθώς και της επίτευξης των επιχειρηματικών στόχων. Στις μικρότερες επιχειρήσεις η διοίκηση ασκείται συνήθως από τους ιδιοκτήτες. Σε μεγαλύτερες επιχειρήσεις συχνά οι ιδιοκτήτες αναθέτουν τη διοίκηση της επιχείρησης σε επαγγελματίες στελέχη επιχειρήσεων. Σε αυτή την περίπτωση υπάρχει διαχωρισμός ιδιοκτησίας και διοίκησης. Οι βασικές λειτουργίες της διοίκησης μιας οικονομικής μονάδας είναι:

- η ανάπτυξη των επιχειρηματικών σχεδίων της επιχείρησης
- η εφαρμογή των επιχειρηματικών σχεδίων
- ο έλεγχος λειτουργίας της επιχείρησης
- η αξιολόγηση παλαιότερων επιχειρηματικών αποφάσεων
- η εκτίμηση των οικονομικών αναγκών της επιχείρησης και ο εντοπισμός πιθανών προβλημάτων στη λειτουργία της επιχείρησης.

Η λογιστική παρέχει πληροφορίες προκειμένου η διοίκηση να λάβει αποφάσεις για τα παραπάνω ζητήματα. Η διοίκηση της επιχείρησης χρειάζεται λογιστική πληροφορία προκειμένου να δώσει απαντήσεις σε ερωτήματα όπως τα ακόλουθα:

- Έχει η επιχείρηση αρκετά ρευστά στη διάθεσή της;
- Μπορεί η επιχείρηση να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της;
- Ποια αγαθά τα οποία εμπορεύεται/παράγει η επιχείρηση αποφέρουν τα περισσότερα κέρδη;
- Ποιο είναι το κόστος παραγωγής των προϊόντων της επιχείρησης;
- Ποιο είναι το κόστος παροχής των υπηρεσιών της επιχείρησης;
- Επιτυγχάνει η επιχείρηση ικανοποιητική απόδοση για τους ιδιοκτήτες της;
- Με ποιον τρόπο μπορεί η επιχείρηση να χρηματοδοτήσει τη λειτουργία της και τα επιχειρηματικά της σχέδια;

Χρήστες με άμεσο οικονομικό ενδιαφέρον για την επιχείρηση

Τις λογιστικές πληροφορίες χρησιμοποιούν διάφοροι χρήστες οι οποίοι έχουν ή σχε-

διάζουν να έχουν στο μέλλον άμεσο ενδιαφέρον για την επιχείρηση. Οι χρήστες αυτοί μπορεί να είναι:

- **Ιδιοκτήτες της επιχείρησης.** Πρόκειται για φυσικά ή νομικά πρόσωπα που έχουν επενδύσει κεφάλαια στην επιχείρηση και έχουν την κυριότητά της. Οι ιδιοκτήτες της επιχείρησης ενδιαφέρονται να ελέγχουν την απόδοση της επένδυσής τους. Βάσει των λογιστικών πληροφοριών θα αποφασίσουν την παραμονή τους στην επιχείρηση, την αύξηση ή τη μείωση της μερίδας συμμετοχής τους σε αυτήν, και θα αξιολογήσουν τη διοίκηση της επιχείρησης.
- **Πιστωτές και προμηθευτές της επιχείρησης.** Οι περισσότερες επιχειρήσεις δανείζονται πόρους είτε για μπορέσουν να αγοράσουν εμπορεύματα ή πρώτες ύλες, είτε για αποκτήσουν πάγιο εξοπλισμό, μηχανήματα, κτίρια κ.ά. Οι πιστωτές έχουν δανείσει χρήματα στην επιχείρηση και οι προμηθευτές έχουν παραδώσει στην επιχείρηση αγαθά ή έχουν προσφέρει υπηρεσίες σε αυτήν χωρίς να έχουν πληρωθεί. Οι πιστωτές και οι προμηθευτές χρειάζονται λογιστικές πληροφορίες προκειμένου να αποφασίσουν τους όρους βάσει των οποίων χορηγούν πιστώσεις, καθώς επίσης και για την επέκταση ή τον περιορισμό αυτών.
- **Πιθανοί ιδιοκτήτες, πιστωτές και προμηθευτές** είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία χρησιμοποιούν λογιστικές πληροφορίες προκειμένου να αποφασίσουν αν θα διαθέσουν ή θα επενδύσουν κεφάλαια στην επιχείρηση ή αν θα της χορηγήσουν πιστώσεις.

Χρήστες με έμμεσο οικονομικό ενδιαφέρον για την επιχείρηση

Φορείς από το ευρύτερο κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό περιβάλλον των επιχειρήσεων μπορεί να αποτελούν χρήστες των λογιστικών πληροφοριών. Συνήθεις κατηγορίες χρηστών που έχουν έμμεσο ενδιαφέρον για τις λογιστικές πληροφορίες είναι οι εξής:

- **Το προσωπικό της επιχείρησης και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις**
Το προσωπικό της επιχείρησης και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις χρησιμοποιούν τις λογιστικές πληροφορίες προκειμένου να διαπραγματευτούν τις αποδοχές τους.
- **Οι φορολογικές αρχές**
Οι φορολογικές αρχές χρησιμοποιούν τις λογιστικές πληροφορίες για να διενεργούν ελέγχους και τις απαραίτητες επαληθεύσεις, να υπολογίζουν τους φόρους και να επιβάλλουν πρόστιμα.
- **Οι πελάτες της επιχείρησης**
Οι πελάτες της επιχείρησης χρησιμοποιούν τις λογιστικές πληροφορίες για να εκτιμήσουν τη βιωσιμότητα της επιχείρησης από την οποία προμηθεύονται προϊόντα και λαμβάνουν υπηρεσίες.
- **Οι εποπτικές αρχές**
Οι εποπτικές αρχές χρησιμοποιούν τις λογιστικές πληροφορίες προκειμένου να ελέγξουν την οικονομική λειτουργία της επιχείρησης.

Άλλοι χρήστες που έχουν έμμεσο ενδιαφέρον για την επιχείρηση και χρησιμοποιούν τις λογιστικές πληροφορίες είναι: οικονομικοί αναλυτές και σύμβουλοι, χρηματιστήρια, επιμελητήρια, εμπορικές και εργατικές ενώσεις κλπ.

1.5 Κλάδοι της λογιστικής

Παρότι η λογιστική επιστήμη είναι μία και ενιαία, η διάκριση επιμέρους κλάδων της λογιστικής εξυπηρετεί την ανάγκη εξειδικευμένης παρακολούθησης την οποία απαιτεί η σύγχρονη επιχείρηση. Η **χρηματοοικονομική λογιστική** καλύπτει τις ανάγκες των εσωτερικών και κυρίως των εξωτερικών χρηστών των λογιστικών πληροφοριών. Η χρηματοοικονομική λογιστική, και συγκεκριμένα η παρουσίαση των βασικών εννοιών και τεχνικών της, αποτελεί το αντικείμενο αυτού του βιβλίου. Ο κλάδος αυτός ενδιαφέρεται πρωτίστως για τις πληροφοριακές ανάγκες των φορέων που χρηματοδοτούν την επιχείρηση, δηλαδή τους επενδυτές (τωρινούς και μελλοντικούς) και τους πιστωτές (τωρινούς και μελλοντικούς). Η χρηματοοικονομική λογιστική παρουσιάζει τις σχετικές πληροφορίες στους ενδιαφερομένους μέσω δημοσιευμένων λογιστικών καταστάσεων οι οποίες καλούνται **οικονομικές ή χρηματοοικονομικές καταστάσεις**. Στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις τις οποίες πρέπει να καταρτίζουν οι επιχειρήσεις περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- **Ισολογισμός ή Κατάσταση Οικονομικής Θέσης**
- **Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως**
- **Κατάσταση των Μεταβολών των Ιδίων Κεφαλαίων**
- **Κατάσταση Ταμειακών Ροών**
- **Λογιστικές Πολιτικές και Επεξηγηματικές Σημειώσεις**

Οι δραστηριότητες ορισμένων επιχειρήσεων και οργανισμών ρυθμίζονται από διάφορους κρατικούς φορείς (π.χ. χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ασφαλιστικές εταιρείες, οργανισμοί κοινής ωφελείας). Οι φορείς αυτοί είναι πιθανόν να απαιτούν από τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς που λειτουργούν υπό την εποπτεία τους την παροχή εξειδικευμένων λογιστικών πληροφοριών.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις πρέπει να παρέχουν στους ενδιαφερομένους μια πιστή και ακριβοδίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης και επίδοσης των επιχειρήσεων. Την κύρια ευθύνη για την κατάρτιση και το περιεχόμενο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων την έχει η διοίκηση της επιχείρησης. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις πρέπει να ελέγχονται από ανεξάρτητους ελεγκτές οι οποίοι καλούνται «ορκωτοί ελεγκτές». Καθήκον τους είναι να αποφανθούν σχετικά με το αν οι οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης παρουσιάζουν πιστά την οικονομική κατάσταση και την επίδοσή της. Για τη διενέργεια του ελέγχου οι ελεγκτές εφαρμόζουν ένα σύνολο κανόνων, μεθόδων και διαδικασιών ελέγχου. Οι διαδικασίες ελέγχου αποτελούν το αντικείμενο ενδιαφέροντος του κλάδου της λογιστικής ο οποίος καλείται **Ελεγκτική**. Ελεγκτική είναι ο κλάδος που ασχολείται με το σύνολο των διαδικασιών ελέγχου που στοχεύουν στην αποφυγή και την αποκάλυψη λαθών και ατασθαλιών.

Για την παροχή πληροφοριών προς τη διοίκηση της επιχείρησης έχει αναπτυχθεί ο κλάδος της **διοικητικής λογιστικής**. Οι λογιστικές πληροφορίες οι οποίες απευθύνονται ειδικά στη διοίκηση της επιχείρησης συνήθως παρέχονται σε αυτήν μέσω εκθέσεων/ καταστάσεων οι οποίες προορίζονται για αποκλειστικά εσωτερική χρήση και όχι προς δημοσίευση.

Άλλοι βασικοί κλάδοι της λογιστικής είναι οι ακόλουθοι:

– **Φορολογική Λογιστική**

Ο κλάδος αυτός ασχολείται με τη μελέτη της φορολογικής νομοθεσίας καθώς και με τις επιπτώσεις των διατάξεών της στην οικονομική κατάσταση και επίδοση των επιχειρήσεων.

– **Κοστολόγηση**

Ο κλάδος αυτός ασχολείται με τη συλλογή, ταξινόμηση και επεξεργασία των αναγκαίων στοιχείων για τον προσδιορισμό και τον απολογιστικό έλεγχο του κόστους παραγωγής των προϊόντων ή του κόστους παροχής υπηρεσιών.

– **Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων**

Ο κλάδος αυτός ασχολείται με τη μελέτη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων, καθώς έχει σκοπό να εκτιμήσει την οικονομική κατάσταση και την επίδοσή τους.

– **Λογιστική Δημοσίου Τομέα**

Ασχολείται με την εξέταση λογιστικών ζητημάτων που αφορούν στην οικονομική διαχείριση φορέων του δημοσίου (κεντρική κυβέρνηση, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, νομικά πρόσωπα δημοσίου δίκαιου).

1.6 Θεμελιώδεις αρχές της χρηματοοικονομικής λογιστικής

Η διαδικασία αναγνώρισης, επιμέτρησης και καταχώρισης των οικονομικών γεγονότων που αφορούν σε μια οικονομική μονάδα, όπως επίσης και η παρουσίαση αυτής της πληροφορίας μέσω των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, στηρίζονται σε συγκεκριμένες θεμελιώδεις αρχές. Αυτές οι αρχές είναι γενικά αποδεκτές και έχει επικρατήσει να καλούνται γενικά παραδεκτές λογιστικές αρχές. Στον παρόν κεφάλαιο αναπτύσσονται οι παρακάτω αρχές:

- Αρχή της νομισματικής μονάδας
- Αρχή της επιχειρηματικής οντότητας
- Αρχή της συνεχούς δραστηριότητας
- Αρχή της περιοδικότητας
- Αρχή του κόστους
- Αρχή της σημαντικότητας των λογιστικών πληροφοριών.

Στο κεφάλαιο 3 αναπτύσσονται οι γενικά παραδεκτές λογιστικές αρχές:

- Αρχή της αναγνώρισης των εσόδων
- Αρχή της συσχέτισης των εσόδων με τα έξοδα
- Αρχή της αυτοτέλειας των λογιστικών χρήσεων.

1.6.1 Αρχή της νομισματικής μονάδας

Η νομισματική μονάδα (χρήμα) αποτελεί τον κοινό παρονομαστή ολόκληρης της λογιστικής διαδικασίας. Η χρησιμοποίηση του χρήματος ως μονάδας μέτρησης σε όλο το εύρος της λογιστικής διαδικασίας εξηγείται από το γεγονός ότι το χρήμα μπορεί να αποτελέσει τον κοινό παρονομαστή μέτρησης της αξίας ανόμοιων οικονομικών αγαθών. Επιπλέον, το χρήμα αποτελεί κοινώς αποδεκτό μέσο ανταλλαγής αγαθών και μέτρησης της οικονομικής δραστηριότητας καθώς και εξόφλησης υποχρεώσεων.

Παράδειγμα

Η επιχείρηση «ΜΤ ΑΕ» κατέχει τα παρακάτω περιουσιακά στοιχεία:

- €100.000 σε μετρητά
- 1.000 τόνους εμπορεύματος
- Οικόπεδα συνολικής έκτασης 10 στρεμμάτων
- Κτίρια συνολικής επιφάνειας 1.000 τετραγωνικών μέτρων

Προκειμένου να προσδιοριστεί η συνολική αξία της περιουσίας της επιχείρησης, θα πρέπει να αθροιστούν τα παραπάνω μεγέθη. Η άθροιση των παραπάνω μεγεθών είναι ανέφικτη δεδομένου ότι τα αθροιζόμενα στοιχεία εκφράζονται σε διαφορετικές μονάδες μέτρησης. Η έκφραση των μεγεθών σε χρηματικές μονάδες καθιστά εφικτή την άθροισή τους. Έστω ότι τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης έχουν τις παρακάτω χρηματικές αξίες σε ευρώ:

– Μετρητά	100.000
– Εμπόρευμα (1.000 τόνοι)	500.000
– Οικόπεδα	1.000.000
– Κτίρια	800.000
	2.400.000

Η συνολική αξία της περιουσίας της επιχείρησης είναι €2.400.000.

Στη χρηματοοικονομική λογιστική καταγράφονται και παρουσιάζονται μόνο οι οικονομικές πληροφορίες οι οποίες μπορούν να εκφραστούν σε νομισματικές μονάδες. Συνέπεια της εφαρμογής αυτής της αρχής είναι η μη καταγραφή και παρουσίαση από τη λογιστική δραστηριοτήτων οι οποίες δεν εκφράζονται σε χρήμα. Επίσης δεν καταγράφονται από τη χρηματοοικονομική λογιστική ποιοτικά χαρακτηριστικά, όπως η ικανότητα του προσωπικού της επιχείρησης, η ποιότητα των προϊόντων της, το επίπεδο του ανταγωνισμού κλπ. Τέτοιου τύπου πληροφορίες παρουσιάζονται συνήθως

σε υποσημειώσεις που συνοδεύουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Σημειώνεται ότι η εφαρμογή αυτής της αρχής στηρίζεται στην παραδοχή ότι η αγοραστική δύναμη της νομισματικής μονάδας παραμένει σταθερή διαχρονικά. Γενικά γίνεται αποδεκτό ότι τυχόν μεταβολές στην αγοραστική δύναμη του νομίσματος είναι επουσιώδεις και δεν μπορούν να αλλοιώσουν σημαντικά τις λογιστικές πληροφορίες. Στην περίπτωση που δεν ισχύει κάτι τέτοιο, οι επιχειρήσεις μπορούν να παρουσιάσουν οικονομικές πληροφορίες που γνωστοποιούν τις επιδράσεις των μεταβολών στην αγοραστική δύναμη της νομισματικής μονάδας.

1.6.2 Αρχή της επιχειρηματικής οντότητας

Στο πλαίσιο της χρηματοοικονομικής λογιστικής θεωρούμε ότι οι επιχειρήσεις, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή από την οποία περιβάλλονται (π.χ. ΟΕ, ΕΕ, ΙΚΕ, ΕΠΕ, ΑΕ κ.ά.), είναι οικονομικές οντότητες ανεξάρτητες από τον ιδιοκτήτη ή τους ιδιοκτήτες τους. Κάθε επιχείρηση διεξάγει τις δικές της συναλλαγές, έχει τη δική της περιουσία και τις δικές της υποχρεώσεις έναντι τρίτων, συμπεριλαμβανομένων και των ιδιοκτητών της. Οι ιδιοκτήτες της εκάστοτε επιχείρησης θεωρούνται τρίτοι προς αυτήν παρά το γεγονός ότι την ίδρυσαν και ασκούν τη διοίκησή της (είτε άμεσα είτε δι' αντιπροσώπων).

Οι συναλλαγές, η περιουσία και οι υποχρεώσεις μιας επιχείρησης πρέπει να παρακολουθούνται λογιστικά ξεχωριστά από τις συναλλαγές άλλων επιχειρήσεων και από τις συναλλαγές, τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις των ιδιοκτητών της. Αυτό πρέπει να συμβαίνει ανεξάρτητα από το αν ο νόμος διαχωρίζει την περιουσία της επιχείρησης από την περιουσία του επιχειρηματία. Συνεπώς, δεν εμφανίζονται στις λογιστικές καταστάσεις της επιχειρηματικής μονάδας οι συναλλαγές του επιχειρηματία που δεν έχουν σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα ή που αφορούν συναλλαγές άλλων επιχειρήσεων του ίδιου επιχειρηματία.

Παράδειγμα

Ο Α. Ανδρέου ιδρύει μια επιχείρηση εμπορίας υφασμάτων. Η προσωπική περιουσία του Α. Ανδρέου αποτελείται από ακίνητα, μετρητά, οχήματα κ.ά. Ο Α. Ανδρέου έχει λάβει δάνεια και έχει προσωπικά χρέη. Η προσωπική περιουσία του Α. Ανδρέου καθώς και οι προσωπικές του υποχρεώσεις και τα προσωπικά του χρέη δεν αποτελούν περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της επιχείρησης που έχει ο ίδιος ιδρύσει. Επιπροσθέτως, ο Α. Ανδρέου κατέχει και μια άλλη επιχείρηση, ένα κατάστημα πώλησης υαλικών. Ο Α. Ανδρέου πρέπει να τηρεί ξεχωριστά λογιστικά αρχεία για κάθε επιχείρηση.

1.6.3 Αρχή της συνεχούς δραστηριότητας

Σύμφωνα με αυτή την αρχή, θεωρείται ότι η επιχείρηση θα συνεχίσει τη δραστηριότητά της για ένα απροσδιόριστο χρονικό διάστημα και δεν αναμένεται η ρευστοποίηση αυ-

τής στο άμεσο μέλλον. Τονίζεται ότι η αρχή της συνεχούς δραστηριότητας δεν σημαίνει ότι η επιχείρηση θα είναι διαρκώς κερδοφόρα, αλλά ότι θα συνεχίσει να λειτουργεί.

Όταν υπάρχουν στοιχεία τα οποία υποδηλώνουν ότι η επιχείρηση θα διακόψει τις δραστηριότητές της, τότε παύει να ισχύει η αρχή της συνεχούς δραστηριότητας. Η κήρυξη της επιχείρησης σε πτώχευση αποτελεί ένδειξη ότι η επιχείρηση δεν μπορεί να συνεχίσει τις δραστηριότητές της ή ότι θα περιορίσει σημαντικά τις εργασίες της. Η απόφαση των ιδιοκτητών της επιχείρησης για διακοπή των δραστηριοτήτων της σημαίνει την παύση της αρχής της συνεχούς δραστηριότητας. Η αρχή της συνεχούς δραστηριότητας ενδέχεται να μην έχει εφαρμογή σε οικονομικές μονάδες οι οποίες έχουν πολύ περιορισμένη διάρκεια ζωής.

Παράδειγμα

Μια επιχείρηση συστήνεται και λειτουργεί με μοναδικό σκοπό τη διοργάνωση μιας διεθνούς εμπορικής έκθεσης περιορισμένης διάρκειας.

Οι μέθοδοι, οι τεχνικές και οι κανόνες της χρηματοοικονομικής λογιστικής διαμορφώθηκαν και αναπτύχθηκαν για τις επιχειρήσεις οι οποίες συνεχίζουν τη δραστηριότητά τους. Όταν υπάρχουν στοιχεία τα οποία υποδηλώνουν ότι η επιχείρηση θα διακόψει τις δραστηριότητές της, εφαρμόζονται ειδικές λογιστικές διαδικασίες (για παράδειγμα, τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης θα αποτιμώνται στην καθαρή αξία ρευστοποίησής τους).

Παράδειγμα

Οι ιδιοκτήτες της επιχείρησης «MT AE» αποφασίζουν τη διακοπή της λειτουργίας της επιχείρησης. Η διαδικασία που ακολουθείται σε αυτήν και σε παρόμοιες περιπτώσεις είναι η ακόλουθη: ρευστοποιούνται τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης και το προϊόν της ρευστοποίησης χρησιμοποιείται για την κάλυψη των υποχρεώσεων της επιχείρησης. Από τη στιγμή που αποφασίστηκε η διακοπή της λειτουργίας της επιχείρησης, τα περιουσιακά στοιχεία της πρέπει να αποτιμώνται με βάση την αξία ρευστοποίησής τους και όχι σε κάποια άλλη βάση, που ενδεχομένως χρησιμοποιούνταν πριν από την απόφαση για παύση της λειτουργίας της επιχείρησης, όπως το κόστος κτήσεως των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης.

1.6.4 Αρχή της περιοδικότητας

Το αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων μιας επιχείρησης προσδιορίζεται με ακρίβεια μόνο αφού ολοκληρώσει τις εργασίες και τερματίσει τη λειτουργία της. Οι ενδιαφερόμενοι για την επιχείρηση (επενδυτές, πιστωτές, προμηθευτές) χρειάζονται πληροφόρηση πριν από το τέλος της λειτουργίας της επιχείρησης. Συνεπώς, είναι απαραίτητος ο περιοδικός προσδιορισμός των αποτελεσμάτων της δραστηριότητας και της οικονομικής θέσης της επιχείρησης. Η ζωή της επιχείρησης διαιρείται σε ίδιες χρονικές περιόδους οι οποίες καλούνται λογιστικές χρήσεις. Η αρχή της περιοδικότητας επιβάλλει στο τέλος της κάθε

περιόδου να προσδιορίζεται το αποτέλεσμα της δραστηριότητας της επιχείρησης στη διάρκεια της περιόδου, όπως επίσης και η οικονομική κατάστασή της στο τέλος αυτής. Οι χρήσεις πρέπει να καταλαμβάνουν ίσες και συνεχείς χρονικές περιόδους. Κατά αυτόν τον τρόπο οι περίοδοι συνιστούν το χρονικό ορόσημο μέτρησης της οικονομικής δραστηριότητας και εξέλιξης της επιχείρησης.

Στις περισσότερες περιπτώσεις η λογιστική χρήση έχει διάρκεια δώδεκα μηνών. Στην πράξη ταυτίζεται με το ημερολογιακό έτος, δηλαδή η λογιστική χρήση ξεκινά την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους. Στο τέλος της λογιστικής χρήσης οι επιχείρησης έχουν την υποχρέωση να καταρτίσουν και να δημοσιεύσουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις τους. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι επιχειρήσεις έχουν την υποχρέωση να καταρτίζουν χρηματοοικονομικές καταστάσεις για μικρότερα χρονικά διαστήματα (για παράδειγμα τρίμηνα, εξάμηνα), οι οποίες καλούνται **ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις**. Τέτοια περίπτωση συνιστούν οι επιχειρήσεις που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, καθώς και οι επιχειρήσεις που ανήκουν σε συγκεκριμένους κλάδους (για παράδειγμα τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρείες) και έχουν την υποχρέωση κατάρτισης ενδιάμεσων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

1.6.5 Αρχή του κόστους

Σύμφωνα με την αρχή του κόστους, όλα τα οικονομικά στοιχεία μιας επιχείρησης αποτιμώνται κατά την απόκτησή τους στο κόστος κτήσης τους. Μεταγενέστερα της αρχικής τους αναγνώρισης, τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης αποτιμώνται είτε στο κόστος τους είτε στην εύλογη αξία τους. Εύλογη αξία θεωρείται η αξία στην οποία ένα περιουσιακό στοιχείο μπορεί να ανταλλαχθεί μεταξύ δύο πρόθυμων και καλά πληροφορημένων μερών στο πλαίσιο μιας εμπορικής συναλλαγής. Η αγοραία αξία ενός στοιχείου συνήθως αποτελεί αξιόπιστη ένδειξη της εύλογης αξίας του. Συνήθως, τα περισσότερα μη νομισματικά στοιχεία μιας επιχείρησης (π.χ. οικόπεδα, κτίρια, μηχανήματα) αποτιμώνται στο κόστος τους και μετά την απόκτησή τους.

Παράδειγμα

Η επιχείρηση «ΜΤ ΑΕ» αποκτά ένα οικόπεδο καταβάλλοντας €100.000. Το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο θα εμφανιστεί στα λογιστικά στοιχεία της επιχείρησης στο ποσό των €100.000. Αν έπειτα από ένα έτος το συγκεκριμένο στοιχείο μπορεί να πουληθεί προς €120.000 (ή προς €90.000), θα εξακολουθήσει να εμφανίζεται στα λογιστικά αρχεία της επιχείρησης στο ποσό των €100.000.

Όπως παρατηρούμε, οι μεταβολές στην αγοραία αξία των μη νομισματικών περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης δεν επηρεάζουν τη λογιστική τους απεικόνιση. Συνεπώς, όταν η επιχείρηση αποτιμά τα περιουσιακά της στοιχεία, το κάνει στο κόστος απόκτησής τους. Τα δε ποσά με τα οποία αυτά εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις

της επιχείρησης δεν αποτελούν ενδείξεις για την αξία αυτών των στοιχείων. Το κόστος αποτελεί την κύρια βάση αποτίμησης των μη νομισματικών οικονομικών στοιχείων της επιχείρησης γιατί:

- Προσδιορίζεται σχετικά αντικειμενικά στην αγορά βάσει προσφοράς και ζήτησης και δεν στηρίζεται σε υποκειμενικές εκτιμήσεις.
- Είναι εύκολα επαληθεύσιμο με βάση τα αποδεικτικά έγγραφα.

Η αποτίμηση των μη νομισματικών στοιχείων στην αγοραία αξία τους απαιτεί συνεχή παρακολούθηση και καταγραφή των μεταβολών της εμπορικής αξίας τους, διαδικασία η οποία μπορεί να αποδειχθεί τεχνικά δύσκολη και με υψηλό κόστος εφαρμογής. Επιπρόσθετα, η αποτίμηση των μη νομισματικών στοιχείων στην εμπορική τους αξία απαιτεί τη διενέργεια εκ μέρους της επιχείρησης εκτιμήσεων οι οποίες ενδέχεται να χαρακτηρίζονται από υψηλό βαθμό υποκειμενικότητας. Μολονότι η αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης με βάση την αγοραία αξία συμβάλλει στην παροχή χρήσιμων πληροφοριών, το κόστος κτήσης αποτελεί μία από τις κύριες βάσεις αποτίμησης των οικονομικών στοιχείων της επιχείρησης.

Τα νομισματικά στοιχεία της επιχείρησης (για παράδειγμα μετρητά, επενδύσεις σε μετοχές και ομολογίες) αποτιμώνται μετά την αρχική τους αναγνώριση στην εύλογη αξία τους. Η εύλογη αξία των νομισματικών στοιχείων σε πολλές περιπτώσεις μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα και με σχετικά μικρό (ή και αμελητέο) κόστος.

Παράδειγμα

Η επιχείρηση «MT ΑΕ» αποκτά 1.000 μετοχές της εταιρείας «AB ΑΕ» η οποία είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών. Την 31/12/20X2 η διοίκηση της «MT ΑΕ» θέλει να προσδιορίσει την εύλογη αξία της επένδυσης σε μετοχές της «AB ΑΕ». Η τρέχουσα χρηματιστηριακή αξία της μετοχής της «AB ΑΕ» την 31/12/20X2 είναι €3,5/μετοχή. Συνεπώς η εύλογη αξία της επένδυσης είναι 1.000 μετοχές x €3,5 = €3.500.

1.6.6 Αρχή της σημαντικότητας

Η λογιστική πρέπει να παρέχει πληροφορίες οι οποίες είναι σημαντικές για τη λήψη αποφάσεων. Μια πληροφορία θεωρείται ουσιώδης όταν η παράλειψή της ή η εσφαλμένη παρουσίασή της θα μπορούσε να παραπλανήσει τους χρήστες της πληροφορίας και να τους οδηγήσει στη λήψη λανθασμένων αποφάσεων. Από τη στιγμή που μια πληροφορία θεωρείται σημαντική, η επιχείρηση πρέπει να ενημερώνει σχετικά τους χρήστες των πληροφοριών, ώστε να μπορέσουν να κατανοήσουν τη φύση και τις επιπτώσεις των γεγονότων. Οι επιχειρήσεις πρέπει να περιλαμβάνουν στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις όλες τις πληροφορίες οι οποίες είναι απαραίτητες για τη λήψη αποφάσεων. Πληροφορίες σχετικές με οικονομικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται επουσιώδη πρέπει να παρουσιάζονται κατά τον πιο εύκολο και οικονομικό τρόπο ή ακόμα και να παραλείπονται. Η διοίκηση της επιχείρησης πρέπει να ασκεί αξιολογική κρίση σχετικά με το τι συνιστά

σημαντικό ή επουσιώδες οικονομικό γεγονός. Η διοίκηση πρέπει να λαμβάνει υπόψη της κατά πόσο τα οφέλη τα οποία προκύπτουν για τους χρήστες της πληροφορίας δικαιολογούν το κόστος παροχής της πληροφορίας εκ μέρους της επιχείρησης.

Παράδειγμα

Το απόθεμα από χαρτί τύπου A4 το οποίο χρησιμοποιείται για εκτυπώσεις από τις διοικητικές υπηρεσίες μιας επιχείρησης αποτελεί περιουσιακό στοιχείο της επιχείρησης. Θεωρητικά θα ήταν εφικτό να καταμετρηθεί ο αριθμός φύλλων χαρτιού ο οποίος αναλώθηκε στη διάρκεια μιας λογιστικής χρήσης και η ποσότητα η οποία δεν αναλώθηκε να εμφανιστεί ως περιουσιακό στοιχείο της επιχείρησης. Στην πράξη κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει. Τα οφέλη τα οποία θα προέκυπταν για τους χρήστες μιας τέτοιας πληροφορίας ενδεχομένως δεν δικαιολογούν το κόστος παροχής της εκ μέρους της επιχείρησης.

1.6.7 Αρχή της συνέπειας των λογιστικών μεθόδων

Η χρησιμότητα των πληροφοριών που παρέχει η χρηματοοικονομική λογιστική μέσω των οικονομικών καταστάσεων ενισχύεται από το γεγονός ότι τα λογιστικά μεγέθη που αφορούν σε μια χρήση μπορούν να συγκριθούν με τα αντίστοιχα μεγέθη προηγούμενων χρήσεων.

Παράδειγμα

Η επιχείρηση «ΜΤ ΑΕ» πραγματοποίησε κατά τη χρήση 201Χ κέρδη ποσού € 3.000.000. Προκειμένου οι μέτοχοι της «ΜΤ ΑΕ» να εκτιμήσουν αν το ύψος των κερδών είναι ικανοποιητικό, ενδεχομένως να ήταν χρήσιμο να συγκρίνουν το συγκεκριμένο ποσό με τα κέρδη που πραγματοποίησε η «ΜΤ ΑΕ» σε προηγούμενες λογιστικές χρήσεις.

Προκειμένου να επιτευχθεί συγκρισιμότητα μεταξύ των λογιστικών μεγεθών διαφορετικών χρήσεων, είναι απαραίτητο τα μεγέθη αυτά να προκύπτουν από την εφαρμογή των ίδιων λογιστικών κανόνων και μεθόδων. Σε διαφορετική περίπτωση, οι μεταβολές οι οποίες μπορεί να εμφανίζονται στα οικονομικά μεγέθη πιθανόν να μην οφείλονται σε μεταβολές της δραστηριότητας της επιχείρησης, αλλά αποκλειστικά σε μεταβολές στις λογιστικές μεθόδους. Σε αυτή την περίπτωση οι οικονομικές καταστάσεις καθίστανται παραπλανητικές. Εντούτοις, οι λογιστικές μέθοδοι μπορούν να μεταβληθούν όταν μια νέα ή διαφορετική μέθοδος θεωρείται ότι εκφράζει καλύτερα την οικονομική πραγματικότητα. Σε περίπτωση αλλαγής λογιστικής μεθόδου, πρέπει να αποκαλύπτεται στις λογιστικές καταστάσεις η αλλαγή της λογιστικής μεθόδου, καθώς και η επίδραση της αλλαγής στα λογιστικά μεγέθη.

1.7 Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της λογιστικής πληροφορίας

Οι λογιστικές πληροφορίες είναι χρήσιμες στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, όταν είναι συναφείς με τις πληροφοριακές ανάγκες των χρηστών των λογιστικών καταστάσεων. Η λογιστική πληροφορία θεωρείται **συναφής** όταν μπορεί να επηρεάσει τις οικονομικές αποφάσεις όσων προτίθενται να τη χρησιμοποιήσουν. Συνήθως, αυτό συμβαίνει όταν η λογιστική πληροφορία βοηθά τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να κάνουν τις δικές τους προβλέψεις σχετικά με μελλοντικά γεγονότα (προβλεπτική αξία της πληροφορίας) ή να αξιολογήσουν προηγούμενες αποφάσεις και ενέργειες (επιβεβαιωτική αξία της πληροφορίας). Σε αρκετές δε περιπτώσεις, η λογιστική πληροφορία μπορεί να έχει και προβλεπτική και επιβεβαιωτική αξία.

Παράδειγμα

Η επιχείρηση «ΜΤ ΑΕ» πραγματοποίησε κατά τη χρήση 20Χ4 πωλήσεις ποσού €1.000.000. Αυτή η πληροφορία μπορεί να συγκριθεί με παλαιότερες προβλέψεις σχετικά με τις πωλήσεις του 20Χ4. Επιπρόσθετα, μπορεί να αποτελέσει βάση πρόβλεψης για το ύψος των πωλήσεων του 20Χ5.

Επίσης, για να είναι χρήσιμες οι πληροφορίες που παρέχει η λογιστική, πρέπει να είναι όσο το δυνατόν αξιόπιστες, δηλαδή να παρουσιάζουν αξιόπιστα τα οικονομικά γεγονότα που απεικονίζουν. Η αξιοπιστία της πληροφορίας ενισχύεται σημαντικά όταν:

- Η πληροφορία είναι απαλλαγμένη από λάθη.
- Οι εκτιμήσεις των λογιστικών μεγεθών στηρίζονται όσο το δυνατόν λιγότερο σε υποκειμενικές εκτιμήσεις.
- Η απεικόνιση των οικονομικών γεγονότων γίνεται κατά τρόπο ουδέτερο, έτσι ώστε να μη δημιουργείται μία συγκεκριμένη εντύπωση (αρνητική ή θετική) για την οικονομική κατάσταση και επίδοση της επιχείρησης.

Η **αξιοπιστία** των λογιστικών πληροφοριών ενισχύεται σημαντικά όταν αυτές χαρακτηρίζονται, στον βαθμό που είναι δυνατόν, από αντικειμενικότητα. Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι οι λογιστικές μετρήσεις είναι αμερόληπτες και επαληθεύσιμες. Αμερόληπτη θεωρείται μια μέτρηση η οποία δεν επηρεάζεται από υποκειμενικές κρίσεις και εκτιμήσεις. Οι αμερόληπτες μετρήσεις προκύπτουν από οικονομικά γεγονότα τα οποία σχετίζονται με συναλλαγές της επιχείρησης με τρίτα μέρη (για παράδειγμα, πωλήσεις, αγορές κλπ.). Τα αντιτιθέμενα συμφέροντα των αγοραστών και πωλητών εξασφαλίζουν ότι η αξία η οποία αποδίδεται σε ένα αγαθό ή μια υπηρεσία είναι αντικειμενική. Τα λογιστικά μεγέθη θεωρούνται επαληθεύσιμα όταν στηρίζονται, στον βαθμό που αυτό είναι δυνατόν, σε δικαιολογητικά ή αποδεικτικά έγγραφα. Οικονομικά γεγονότα τα οποία αφορούν σε συναλλαγές της επιχείρησης με άλλα μέρη στηρίζονται σε αποδεικτικά έγγραφα. Όταν οι λογιστικές πληροφορίες αφορούν σε οικονομικά γεγονότα τα οποία δεν συνδέονται με συναλλαγές της επιχείρησης με άλλα μέρη, οι εκτιμήσεις των λογιστικών

μεγεθών πρέπει να στηρίζονται σε δικαιολογητικά έγγραφα που εκδίδονται από την ίδια την οικονομική μονάδα και τα οποία μπορούν να επαληθευτούν από τους ελεγκτές και άλλους ενδιαφερομένους.

Πρέπει να τονιστεί ότι σε αρκετές περιπτώσεις δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί απόλυτη αντικειμενικότητα των λογιστικών μετρήσεων. Τότε, η επιχείρηση πρέπει να πραγματοποιήσει εκτιμήσεις και κρίσεις οι οποίες είναι σε κάποιο βαθμό υποκειμενικές. Παρά το γεγονός αυτό, οι εκτιμήσεις πρέπει να βασίζονται σε συστηματικές και λογικές μεθόδους και διαδικασίες, οι οποίες τυγχάνουν γενικής αποδοχής. Σημαντικό ρόλο στην πραγματοποίηση αυτών των εκτιμήσεων κατέχει η πείρα και οι ρεαλιστικές προσδοκίες της επιχείρησης. Τονίζεται ότι η διενέργεια εκτιμήσεων αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της λογιστικής διαδικασίας και δεν μειώνει την αξιοπιστία της παρεχόμενης λογιστικής πληροφορίας.

Γίνεται αποδεκτό ότι, δεδομένης της αβεβαιότητας που περιβάλλει διάφορα λογιστικά γεγονότα και καταστάσεις, οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις που πρέπει να κάνει η επιχείρηση σχετικά με κάποιο λογιστικό μέγεθος, πρέπει να χαρακτηρίζονται από σύνεση. **Σύνεση** θεωρείται το μέτρο της επιφυλακτικότητας που πρέπει να χαρακτηρίζει τις εκτιμήσεις και κρίσεις της επιχείρησης. Η επιφυλακτικότητα συμβάλλει στο να αποφεύγεται η υπερεκτίμηση και υποεκτίμηση λογιστικών μεγεθών με σκοπό την παρουσίαση μιας ευνοϊκής εικόνας σχετικά με την οικονομική κατάσταση και την οικονομική επίδοση της επιχείρησης. Σε μια τέτοια περίπτωση, οι λογιστικές καταστάσεις δεν θα ήταν αμερόληπτες και αξιόπιστες. Ωστόσο, πρέπει να αποφεύγεται η υπερεκτίμηση και υποεκτίμηση λογιστικών μεγεθών με σκοπό την παρουσίαση μιας δυσμενούς εικόνας σχετικά με την οικονομική κατάσταση και οικονομική επίδοση της επιχείρησης.

Οι λογιστικές πληροφορίες πρέπει να παρέχονται έγκαιρα. Η χρησιμότητα της λογιστικής πληροφορίας ενισχύεται σημαντικά όταν αυτή είναι διαθέσιμη τη χρονική στιγμή κατά την οποία οι χρήστες της τη χρειάζονται προκειμένου να λάβουν ορθές οικονομικές αποφάσεις σχετικά με κάποια οικονομική μονάδα. Επίσης, οι λογιστικές πληροφορίες πρέπει να παρέχονται κατά τρόπο που να τις καθιστά κατανοητές από τους χρήστες οι οποίοι έχουν βασικές γνώσεις λογιστικής και επιδεικνύουν εύλογη επιμέλεια κατά την εξέταση και ανάλυση αυτών των πληροφοριών. Τονίζεται ότι η παράλειψη παροχής λογιστικών πληροφοριών, επειδή αυτές θεωρούνται περίπλοκες και δυσνόητες, ενδέχεται να καθιστά τις λογιστικές καταστάσεις ελλιπείς και παραπλανητικές.

1.8 Κανονιστικό πλαίσιο της χρηματοοικονομικής λογιστικής

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, οι πληροφορίες που παρέχει η χρηματοοικονομική λογιστική μέσω των λογιστικών καταστάσεων μπορούν να επηρεάσουν τις αποφάσεις και τις ενέργειες ενός ευρύτατου κύκλου ενδιαφερομένων (ιδιοκτήτες, πιστωτές, μελλοντικοί επενδυτές, δανειστές κ.ά.). Οι ενδιαφερόμενοι για την επιχείρηση, εκτός της διοίκησής της, βρίσκονται στο εξωτερικό περιβάλλον της οικονομικής μονάδας και δεν έχουν πάντα τη δυνατότητα ελέγχου της ακρίβειας των λογιστικών πληροφοριών. Η χρησιμότη-

τα των πληροφοριών που παρέχονται μέσω των λογιστικών καταστάσεων ενισχύεται σημαντικά όταν τα λογιστικά μεγέθη είναι συγκρίσιμα διαχρονικά για την ίδια επιχείρηση, καθώς και όταν είναι συγκρίσιμα με τα στοιχεία άλλων επιχειρήσεων. Η συγκρισιμότητα επιτυγχάνεται όταν όλες οι επιχειρήσεις εφαρμόζουν τους ίδιους λογιστικούς κανόνες και αρχές. Προκειμένου να κατοχυρωθούν τα συμφέροντα των χρηστών των λογιστικών καταστάσεων και να βελτιωθεί η συγκρισιμότητα των παρεχόμενων πληροφοριών, οι διαδικασίες της χρηματοοικονομικής λογιστικής καθορίζονται από ένα πλαίσιο υποχρεωτικών κανόνων. Το κανονιστικό πλαίσιο προσδιορίζεται από την Πολιτεία μέσω της ισχύουσας νομοθεσίας. Η Πολιτεία έχει έναν επιπλέον λόγο που την ωθεί να ρυθμίζει τις διαδικασίες της χρηματοοικονομικής λογιστικής, και αυτός δεν είναι άλλος από το γεγονός ότι οι φορολογικές υποχρεώσεις των επιχειρήσεων προσδιορίζονται με βάση τις λογιστικές πληροφορίες.

Εναλλακτικά, το κανονιστικό πλαίσιο μπορεί να διαμορφώνεται από τις επαγγελματικές ενώσεις των λογιστών. Στις περισσότερες περιπτώσεις υπάρχει ένας συνδυασμός των δύο προσεγγίσεων. Στην Ελλάδα οι λογιστικοί κανόνες καθορίζονται από τα:

- **Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ)** όπως αυτά ορίζονται στον νόμο 4308/2015.
- **Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ)** όπως αυτά προσδιορίζονται από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Board).

Οι επιχειρήσεις οι οποίες είναι εισηγμένες σε οργανωμένες χρηματιστηριακές αγορές (π.χ. στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών) είναι υποχρεωμένες να καταρτίζουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα ΔΛΠ. Οι επιχειρήσεις οι οποίες δεν είναι εισηγμένες σε χρηματιστηριακές αγορές μπορούν να εφαρμόσουν προαιρετικά τα ΔΛΠ κατά την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών τους καταστάσεων. Σε περίπτωση που δεν εφαρμόζουν τα ΔΛΠ, οι επιχειρήσεις είναι υποχρεωμένες να καταρτίζουν τις λογιστικές τους καταστάσεις με βάση τα ΕΛΠ. Επιπρόσθετα, επιμέρους λογιστικές διαδικασίες ρυθμίζονται από διατάξεις της φορολογικής και εμπορικής νομοθεσίας, καθώς και από διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

Ερωτήσεις για επανάληψη

1. Τι είναι η λογιστική;
2. Ποιοι είναι οι σκοποί της λογιστικής;
3. Σε ποιες κατηγορίες διακρίνονται οι επιχειρήσεις με βάση τη νομική τους μορφή;
4. Ποιοι είναι οι χρήστες των λογιστικών πληροφοριών;
5. Ποιος είναι ο σκοπός της χρηματοοικονομικής λογιστικής;
6. Ποια είναι η διαφορά μεταξύ Χρηματοοικονομικής και Διοικητικής Λογιστικής;
7. Ποια είναι τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που πρέπει να έχει η λογιστική πληροφορία;
8. Ποιοι είναι οι κύριοι χρήστες των πληροφοριών που παρέχει η χρηματοοικονομική λογιστική;
9. Τι είναι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις;
10. Ποιες είναι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις;

11. Ποιοι είναι οι κύριοι κλάδοι της λογιστικής;
12. Τι είναι η Ελεγκτική;
13. Γιατί ελέγχονται οι οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων;
14. Πότε θεωρείται χρήσιμη η λογιστική πληροφορία;
15. Ποιες είναι οι βασικές ή θεμελιώδεις λογιστικές αρχές;
16. Ποιες λογιστικές μετρήσεις θεωρούνται επαληθεύσιμες;
17. Ποιες είναι οι συννηθέστερες βάσεις αποτίμησης των οικονομικών πόρων που ελέγχει μια επιχείρηση;
18. Τι προβλέπει η αρχή της λογιστικής οντότητας;
19. Τι προβλέπει η αρχή της νομισματικής μονάδας;
20. Τι προβλέπει η αρχή της συνεχούς δραστηριότητας;